

4/36

1311E1096

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-3 Examination

501

Indian Culture

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

All questions carry equal marks.

પ્ર.૧(અ) ભારતીય અભિલેખવિદ્યાનાં પગરણ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૧(અ) ભારતીય ઇતિહાસના સાધન તરીકે અભિલેખોનું મહત્વ જણાવો.

પ્ર.૨(અ) હડપ્પીય લિપિની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૨(અ) બ્રાહ્મી તથા ખરોઝી લિપિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

પ્ર.૩(અ) બ્રાહ્મીથી નાગરી લિપિ સુધીનો વિકાસ આલેખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૩(અ) મૌર્યકાલીન લિપિ વિશે માહિતી આપો.

પ્ર.૪(અ) ભારતીય અભિલેખોમાં પ્રયોજાયેલી વિવિધ સંખ્યાદર્શક પદ્ધતિ વિશે નિરૂપો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૪(અ) ભારતીય અભિલેખોમાં પ્રયોજાયેલી વિવિધ ભાષાઓનો પરિચય આપો.

પ્ર.૫(અ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો: (ગમે તે સાત) (૧૪)

1. 'લિપિકર' એટલે શું?
2. રાજા દ્વારા પ્રસિદ્ધ થતા જયપત્રોમાં કઈ માહિતી આલેખવમાં આવતી?
3. એશિયાટિક સોસાયટીના સ્થાપક કોણ હતા?

P.T.O

E 1096-2

4. 'વર્ણ' અને 'માત્રા' શબ્દો કઈ ઉપનિષદમાં પ્રયોજાયા છે?
5. દેવનાગરી લિપિ દક્ષિણ ભારતમાં કયા નામે ઓળખાય છે?
6. ચીની બૌદ્ધ વિશ્વકોષ મુજબ બ્રાહ્મી લિપિના રચનાકાર કોણ હતા?
7. ટોપરા ખાતેનો સ્તંભ દિલ્લી ખાતે કોણે ખસેડાવ્યો હતો?
8. "શિલા મંજુષા" એટલે શું?
9. ટાકરી લિપિ ક્યાં પ્રચલિત છે?
10. સમુદ્રગુપ્તનો અલાહાબાદનો અભિલેખ કોણે ઉકેલ્યો હતો?
11. ખરોઈનો અર્થ જણાવો.
12. "માલવગણ" શું છે?

E/096-3

Examination November 202

Studies in Indian Epigraphy-1

M.A. in Indian Culture Sem-3

INCL501

.....day.....202

Time: 2.30 hours

Total Marks- 70

All questions carry equal marks.

Q-1. Write a detailed note on the development of Indian epigraphy. (14)

OR

Q-1. Explain the importance of inscriptions as a tool of Indian history.

Q-2. Describe the characteristics of Harappan script. (14)

OR

Q-2. Explain the difference between Brahmi script and Kharosthi script.

Q-3. describe the development from Brahmi to Nagari script. (14)

OR

Q-3. Give information about Mauryan dynasty's script.

Q-4. Describe the various numerological systems used in Indian Epigraphy. (14)

OR

Q-4. Introduce the various languages used in Indian Epigraphy.

Q-5. ANSWER IN BRIEF. (ANY SEVEN). (14)

1. What is 'lipikar'?
2. What information was recorded in the "Jaya Patras" published by the king?
3. Who was the founder of "Asiatic Society"?
4. In which Upanishads the words 'Varna' and 'Matra' are used?
5. By what name is the Devanagari script known in South India?

P.T.O.

E-1096-4

6. Who was the creator of Brahmi script according to Chinese Buddhist Encyclopedia?
7. Who moved the pillar at Topra's to Delhi?
8. What is "Sheila Manjusha"?
9. Where is the "Takri" script prevalent?
10. Who solved Samudra Gupta's epigraph of Allahabad?
11. What is the meaning of "Kharoshth"?
12. What is "Malavgan"?

— X —